

ANSÖKAN om medel från Delegationen för jämställdhet i högskolan

Bilaga med fullständig projektbeskrivning får omfatta högst 3 sidor. Se hemsidan för närmare beskrivning av efterfrågat innehåll.

1. Uppgifter om sökande

Namn på huvudsökande (lärosäte /del av lärosäte eller annan organisation)	
Tema Genus, Linköpings universitet	
Organisationsnummer	
202100-3096	
Utdelningsadress	Ortsadress (postnummer och ortsnamn)
Tema Genus	581 83 LINKÖPING
Linköpings universitet	

Kontaktperson	Mobiltelefon
Professor Nina Lykke	0045-26704937
Telefon (inkl. riktnummer)	
013-286661	
E-postadress	
ninly@tema.liu.se	

Eventuella medsökande/samarbetsorganisationer
Jeff Hearn, Professor i kritiska studier av män och maskulinitet

2. Allmänna uppgifter

Projekttitel	
Lärarutbildningen – för män med engagemang för jämställdhet	
Sökt belopp (kronor)	Hur lång tid beräknas projektet pågå?
1.063.547	12 månader
Bankkonto/giro (inkl. clearingnr.) eller Plusgiro	
Nordea/plusgirot: 18 34 15 – 9	

Medel för projektet har även sökts från	Sökt belopp (kronor)
Medel för projektet har beviljats från	Belopp (kronor)
Eventuell egen medfinansiering	Belopp (kronor)
Projektledarens insatser motsv 10% av heltid	200.000
Referensgruppens insatser motsv 2 % av heltid per person	

ANSÖKAN om medel från Delegationen för jämställdhet i högskolan

Bilaga med fullständig projektbeskrivning får omfatta
högst 3 sidor. Se hemsidan för närmare beskrivning av
efterfrågat innehåll.

Projektet avser (möjlighet att kryssa i mer än ett alternativ):

- ☒ X Könsbundna utbildningsval till högskolan
- ☒ X Minskningen av andelen män som söker sig till högre utbildning
- ☒ X Skillnader mellan kvinnor och män vad avser studietakt, avhopp och benägenhet att avlägga examen
- ☐ Kvinnors och mäns skilda möjligheter till forskarkarriär
- ☐ Den ojämna könsfördelningen på högre tjänster och befattningar inom högskolan
- ☐ Annan fråga/andra frågor, nämligen:

Projektet avser (möjlighet att kryssa i mer än ett alternativ):

- ☒ X Grundutbildning
- ☐ Förutsättningar för forskning
- ☐ Lärosätenas arbetsgivarroll/arbetsorganisation

3. Projektets innehåll

Projektsammanfattning (inkl. problembeskrivning och projektets syfte och mål. Högst 2 000 tecken)

Tema Genus, en miljö med excellent forskning och bred kunskap om genus, makt, maskuliniteter och femininiteter, kommer genom projektet att medverka i utvecklingen av lärarutbildning vid Linköpings universitet. I korthet syftar projektet till att 1. göra fler män intresserade av att utbilda sig till lärare, och 2. manliga studenter i större utsträckning ska fullfölja sina studier. Särskilt riktas projektet mot de inriktningar som förskolelärare och specialpedagogik, där män är, och länge har varit, underrepresenterade. De utvecklingsinsatser som Tema Genus ska bidra med genom projektet ska höja graden av genusmedvetenhet i utbildningen, stärka utbildningens genuspedagogiska inslag samt utvidga möjligheterna att arbeta normkritiskt.

Projektets vision är att en lärarutbildning som utvecklas i dessa avseenden kommer att intressera de många män som har ett engagemang för jämställdhet, och att de kommer att se utbildningen som en väg till en profession där de kan verka utifrån detta engagemang. Att gå en utbildning där genus problematiseras kan tidvis vara betungande, inte minst för män, då det innebär att deras genusmärkta privilegier synliggörs och ifrågasätts. Ett viktigt inslag i projektet är att vända detta till något positivt - för studenter med ett engagemang för jämställdhet blir det istället en utmaning att arbeta problematiserande med genus, och detta engagemang gör dem både beredda och villiga att gå igenom sådana processer, som de vet är nödvändiga för att i sitt framtida yrkesutövande kunna agera som jämställda förebilder.

En lärarutbildning som tydligt profilerar sig i termer av jämställdhet i så väl sitt innehåll som sin form kommer 1. att göra fler män, och särskilt män som engageras av jämställdhet, intresserade av att söka utbildningen. 2. Detta engagemang kommer att vara en resurs och en drivkraft för män att i högre grad fullfölja sina studier.

ANSÖKAN om medel från Delegationen för jämställdhet i högskolan

Bilaga med fullständig projektbeskrivning får omfatta högst 3 sidor. Se hemsidan för närmare beskrivning av efterfrågat innehåll.

Projektets målgrupp/er

Den omedelbara målgruppen är lärarutbildare, undervisande personal, och personal med ansvar för kurs- och programutveckling. -- De slutliga målgrupperna är män som har ett engagemang för jämställdhet, samt manliga lärarstudenter, som valt att lärarutbilda sig på grundval av ett engagemang för jämställdhet

Planerad fortsatt verksamhet efter avslutat projekt/bedömning av projektets förväntade bestående effekt

Projekt kommer att arbeta med förändringar i lärarutbildningens upplägg och innehåll, t.ex. i kursplaner, litteraturlistor, och utvecklade pedagogiska verktyg. Sådana konkreta förändringar förväntas ha en bestående effekt även i det fortsatta genomförandet av utbildningen, och bli en del av den fortsatta verksamheten. -- Att åstadkomma förändringar i utbildningens innehåll och uppläggning är i projektet ytterst en väg för att hos presumtiva studenter förändra synen på utbildningen, och stimulera nya grupper att söka. Att arbetet påbörjas inifrån själva utbildningen sker mot bakgrund av antagandet att de förändringar i synen på utbildningen och läraryrket som förväntas följa, på så sätt har en reell förankring, och därmed blir bestående.

Dokumentation, uppföljning/utvärdering och resultatspridning

Projektets aktiviteter dokumenteras löpande av ingående personal, och i dess slutskede utvärderas det som hänt och händer inom projektet i relation till de initiala målsättningarna. Uppföljningen sammanställs i rapportform, där projektet mål och genomförande beskrivs. Projektets aktiviteter analyseras i relation till målsättningar, och slutsatser dras om vad i projektet som varit fruktbart, och vad som kan effektivisera. Detta för att i rapporten visa hur projektet tjänar som modellexempel på *best practice*. Genom rapporten sprids modellen nationellt till landet lärarutbildningar. Därutöver ska även ett textmaterial produceras som kan användas för att på ett representativt sätt ge en bild av utbildningen i kurskatalog, via studievägledare och i informationsmaterial riktat till blivande studenter

4. Budget

Intäkter ¹	Utgifter (kostnadsslag) ²
Sökta från DJ: 1063547	1) Lön kvalificerad projektkoordinator, 12 mån 50%: $35000 * 50\% * 12 = 210000$ 2) Lön projektassistent, 12 mån, 10 %: $22000 * 10\% * 12 = 26400$ 3) Timers. för enskilda insatser, motsv. totalt 50% av genomsnittsheltid i 8 mån: $30000 * 50\% * 8 = 120000$ 4) Arvode inbjudna föredragshållare: 40000 + LKP och semestersättning på löner ovan: 214215
	5 Resor för föredragshållare: 10000 6) Kostnad arr av utbildningsdagar: $5000 * 4 = 20000$ 7) Tryck och spridning av rapport: 50000 + Overhead (54 % på samtliga kostnader): 372932
	Totalt: 1063547

¹ Exempelvis sökta medel från Delegationen för jämställdhet i högskolan, andra sökta eller beviljade medel eller eventuell egen medfinansiering.

² Exempelvis löner inkl. soc. avg., köp av tjänster, lokaler, resor eller information/marknadsföring.

ANSÖKAN om medel från
Delegationen för jämställdhet i
högskolan

Bilaga med fullständig projektbeskrivning får omfatta
högst 3 sidor. Se hemsidan för närmare beskrivning av
efterfrågat innehåll.

5. Övrigt och underskrifter

Övriga upplysningar

Till projektet är en referensgrupp knuten, bestående av:

Sabine Gruber, forskarassistent i Etnicitet, Institutionen för samhälls och välfärdsstudier

Lotta Holme, lektor i specialpedagogik, Institutionen för beteendevetenskap och lärande

Roger Klinth, lektor och utbildningsledare inom lärarutbildningen

Susanne Kreitz-Sandberg, Genuslektor inom den utbildningsvetenskapliga fakulteten,

Bengt Sandin, professor i Tema Barn

Mia Thorell, lektor i Barn, Institutionen för samhälls och välfärdsstudier

Robert Thornberg, lektor i pedagogik, Institutionen för beteendevetenskap och lärande

Datum

2010-03-29

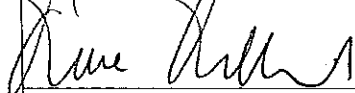
Sökandens underskrift

Namnförtydligande

Nina Lykke, professor och temaansvarig, Tema Genus

Underskrift från behörig företrädare

Namnförtydligande

Mille Millnert, Rektor

Karin Fälth-Magnusson, Prorektor

Ansökan ska ha inkommit till Delegationen för jämställdhet i
högskolan senast den 1 april 2010 BÅDE elektroniskt (via
webansökan eller via e-post på jamstallldhetihogskolan [snabel-
a] education.ministry.se) OCH med reguljär post, i fyra
underskrivna exemplar, på adress:

Statens offentliga utredningar

Delegationen för jämställdhet i högskolan (U 2009:01)

103 33 STOCKHOLM

Lärarytbildningen – för män med engagemang för jämställdhet

Här beskrivs ett projekt där program- och kursutvecklande liksom undervisande personal knutna till lärarytbildningen erbjuds samarbeten med forskare och genusvetenskaplig kompetens. Projektet riktar sig i denna utformning mot lärarytbildningen vid Linköpings universitet, och utgår ifrån forskare vid Tema Genus. En målsättning är dock att projektet ska utveckla en best practice som kan fungera som modell nationellt. Vid Tema Genus bedrivs tvärvetenskaplig, mångfacetterad och högaktuell forskning om genus, intersektionalitet och sexualitet, och i mötet med lärarytbildare kommer särskilt den erfarenhet och den kunskap som härrör ur kritiska studier av män och maskulinitet att engageras.

Problembeskrivning

Lärarytbildningen rekryterar kvinnor i högre utsträckning än män. På inriktningar som förskolelärare och specialpedagogik är andelen män så låg som ca 8 %. Män som påbörjar en utbildning till lärare avbryter också sina studier oftare än studenter vid många andra utbildningar, och oftare än sina kvinnliga kollegor. Att vi ser färre män än kvinnor bland dem som examineras till lärare, innebär att ansvaret att vara vuxen förebild för förskolans barn och grundskolans elever tas av kvinnor i högre utsträckning än av män. Det är detta jämställdhetsproblem som det projekt som här i korthet presenteras syftar till att förändra.

Syfte

Syftet med projektet är att i samverkan med lärarytbildare tillämpa genus- och kritisk maskulinitetsforskning för att vidareutveckla lärarytbildningen så att den blir mer attraktiv för män att söka och fullfölja.

Syftet ska förstås utifrån den framtidsvision som animerar projektet: här har män stimulerats att söka lärarytbildningen av en utbildningsmodell där genus, och maskulinitet i synnerhet, aktivt och konstruktivt problematiseras. Att lärarytbildningen i flera av sina inriktningar sedan tidigare är feminint kodad tillvaratas här som en tillgång: män blir i denna genuskontext synliga för sig själva så som män och som genusvarer, och detta blir en språngbräda i utbildningen i arbetet med att göra män medvetna om sina genusmärkta privilegier och sin roll i en genusordning. Till denna lärarytbildning är det män som känner ett engagemang för jämställdhet och ett ansvar för att åstadkomma förändring som lockas.

Utbildningen kommer att vara attraktiv för dem genom att erbjuda en väg till en framtida yrkesutövning där de på goda grunder och på viktiga sätt kan agera jämställda förebilder för skolans barn, ungdomar och elever. Män som söker sig till denna utbildning, gör det väl medvetna om att kommer att exponeras för ansträngande processer som förändrar deras syn på ansvar, frihet, skyldighet, och inte minst sig själva. Män som lockas av en utbildning som fördjupar och möjliggör konstruktivt utlopp för ett jämställdhetsengagemang upplever inte sådana processer som negativa. Istället fördjupas deras jämställdhetsengagemang och deras benägenhet att fullfölja utbildningen stärks.

Projektorganisation

Projektet leds av professor Nina Lykke, som ansvarar för det vetenskapliga och metodologiska innehållet i projektets aktiviteter. En kvalificerad projektkoordinator med egen erfarenhet av genusforskning och en projektassistent som för projektet anställs på halvtid respektive 10 % vid Tema Genus, ansvarar för det praktiska genomförandet av projektets aktiviteter, liksom för dokumentation och uppföljning. Projektet kommer vidare att dra nytta av alla de forskarresurser som finns vid Tema Genus, genom att engagera dem exempelvis så som föreläsare, akademiska konsulter eller sakkunniga. Här kan särskilt Jeff Hearn nämnas, som är professor i kritiska studier av män och maskulinitet. Att det finns en professur vid Temat, som inriktas på kritisk maskulinitetsforskning, innebär att intresset och kunnandet är stort även bland många av doktoranderna, och andra forskare knutna till temat.

Till projektet är en referensgrupp knuten, sammansatt för att ge centrala förankringar inom lärarutbildningen. Här ingår lektor Lotta Holme, som arbetar med inriktning mot specialpedagogik, och lektor Mia Thorell som är verksam med inriktning mot förskola. Båda dessa inriktningar tillhör alltså dem där män är och har varit särskilt underrepresenterade bland studenterna. Lektor Roger Klinth är utbildningsledare, och Susanne Kreitz-Sandberg ingår i egenskap av genuslektor inom den utbildningsvetenskapliga fakulteten. Lektor Robert Thornberg stärker den pedagogiska kompetensen, forskarassistent Sabine Gruber stärker kompetensen rörande etnicitet, och Bengt Sandin, professor Tema Barn breddar projektets forskningsförankring rörande barn och ungdomar. Referensgruppens främsta uppgifter är att, med utgångspunkt i de ingående personernas specialområden och organisatoriska hemvister, ge stöd i att skraddarsy projektets aktiviteter mot lärarutbildningens inriktningar, och att fungera som knutpunkter mellan projektets funktionärer, och projektets målgrupp: program- och kursutvecklare, liksom undervisande personal inom Linköpings universitets olika läroprogram.¹

Genomförande

Projektets uppstart (första projektmånaden): Projektet inleds med ett möte mellan projektledare, projektkoordinator och referensgrupp, där mer detaljerade riktlinjer för utformning och implementering av projektets aktiviteter utarbetas. En övergripande bild av dessa aktiviteter ges nedan.

Tillfällen till samarbeten mellan genusforskare och lärarutbildare (andra till och med nionde projektmånaden): Att skapa tillfällen till samarbeten mellan genusforskare och lärarutbildare är inom projektet det redskap som i huvudsak kommer att användas för att infria projektets syfte. Genom sådana samarbeten ges tillfälle för så väl konstruktiv som kritisk kunskap om genus, makt och maskulinitet att komma till vidareutvecklat uttryck i lärarutbildningens innehåll och form, inte minst inom de inriktningar där få män studerar. Tillfällen till samarbeten kommer att organiseras i fyra teman, som i huvudsak kommer att löpa parallellt:

1. *Att genusmedvetet utbilda lärare* Detta tema handlar om att identifiera och utveckla inslag inom lärarutbildningen där det är relevant att, inte minst integrerat i ordinarie delkurser, låta studenterna möta genusforskning.
2. *Läraren som genusförebild* Här behandlas frågor om hur lärarstudenter genom utbildningen ska bli medvetna om sin position i ett genusmaktsystem, och hur de genom utbildningen ska förberedas ta ansvar för denna position. Här som exempel den manliga läraren ett särskilt ansvar i egenskap av att vara man, och hur kan en använda sig själv som exempel för att visa på jämställda sätt att agera och vara?
3. *Att göra genus av elever, och att göra elever av pojkar och flickor* I nära tematisk anslutning till tema 2, behandlas här frågor om hur lärarstudenter genom sin utbildning ska bli medvetna om betydelsen av hur de i skolan och i klassrumssituationen bemöter flickor och pojkar. Här handlar det också om hur utbildningen kan ge studenterna redskap för att bemöta eleverna på genustransformerande sätt.
4. *Att utbilda genusmedvetna och jämställda lärare* Studenter och studiegrupper som på detta sätt möter genus, inte bara i sin teoretiska utbildning, utan också hos sig själva, kommer att gå igenom processer som på samma gång är ansträngande och utvecklande. Tema 4 handlar om hur den undervisande personalen kan hantera dessa processer, och göra dem fruktbara.

Varje tema inleds med en inspirationsdag. Hit inbjuds program- och kursutvecklande liksom undervisande personal, i synnerhet från de inriktningar inom lärarutbildningen där manliga studenter är underrepresenterade. Under inspirationsdagen talar en eller ett par inbjudna föredragshållare om projektet och i anslutning till det aktuella temat, och ett seminarium anordnas där lärarutbildare, verksamma genusforskare och relevanta representanter från referensgruppen mer öppet kan diskutera

¹ Personalkostnader som ansökan avser: 1) Lönekostnad för kvalificerad projektkoordinator. 2) Lönekostnad för projektassistent. 3) Timbaserad ersättning till de forskare som engageras. Tid för projektledning, liksom referensgruppens insatser utgör medfinansiering.

frågor anslutning till temat. Inspirationsdagarna kommer även att innehålla generösa pauser, för att underlätta spontana möten och diskussioner.²

I nära anslutning till inspirationsdagen följer projektkoordinatören upp med dem från lärarutbildning som besökt eller på annat sätt visat intresse för projektets tema. Denna uppföljning har som huvudsakligt syfte att identifiera och diskutera de möjligheter som lärarutbildare kan se utvecklas ur samarbete med genusforskare och genuskompetens. Formen och innehållet i de samarbeten som möjliggörs inom projektet är inte på förhand fastlagda, utan uppstår ur lokala intressen och behov. Som exempel skulle det dock ske genom att genusforskare anlitas för att se över och föreslå förändringar i litteraturlistor och kursplaner. Undervisande personal kan få stöd i att utveckla sin pedagogik, inte minst som genusforskare ofta har omfattande erfarenheter av hur det är att undervisa om genus och genusrelaterade ämnen. Givetvis kan det också röra sig om att arbeta med samarbetsformer av mer etablerad art, där genusforskare bjuds in som föreläsare på kurser, eller anlitas för att utveckla egna delkurser inom ett utbildningsprogram. Projektkoordinatören tillser att lämpliga genusforskare engageras i samarbeten, och följer därefter de olika samarbetena för att föreslå och organisera ytterligare utvecklingar och fördjupningar.

Processavstämning: Drygt 6 månader efter att de tematiska samarbetena påbörjats, samlar projektkoordinatören representanter från vart och ett av dessa samarbeten till en gemensam träff för att sammanställa hur de processer som initierats förändrar utbildningens innehåll och form. Ett viktigt syfte med detta möte är att diskutera hur sådana förändringar bäst kan avspeglas i t.ex. kurskataloger och i andra sammanhang där presumtiva studenter möter bilder av lärarutbildningen.

Uppföljning, bestående effekter och forstsatt verksamhet

Under projektets genomförande dokumenterar koordinatören de samarbeten som uppstår, och efter processavstämningen påbörjas arbetet med att sammanställa vad som hänt inom projektet, och vad som händer till följd av det. Koordinatören har också som ansvarar att värdera projektförloppet utifrån de initiala målsättningar som ställt upp och utvecklas i och med projektets uppstart. Uppföljningen sammanställs i rapportform, och presenteras för projektets referensgrupp, i projektets slutskede, 12 månader efter att det inleddes.³ Projektkoordinatören ska vidare ansvara för att textmaterial produceras som kan användas för att på ett representativt sätt ge en bild av utbildningen i kurskatalog, via studievägledare och i informationsmaterial riktat till blivande studenter.

Förväntade effekter av projektet är en ökad genusmedvetenhet bland lärarutbildningens personal, och en ökad medvetenhet inbyggd i utbildningens infrastruktur, i form av förändrade kursplaner, litteraturlistor och utvecklade pedagogiska verktyg. I förlängningen förväntas projektet på grundval av förändringar i utbildning, också leda till en förändrad syn på läraryrket hos presumtiva studenter. Efter projektets formella avslutning, förväntas det lämna avtryck i den fortsatta verksamheten, dels genom utvecklade rutiner och kursutformning, dels genom en ökad närvaro av genusforskare som undervisar inom lärarutbildningen. Projektet kan här ses som en grund för fortsatt samverkan mellan lärarutbildningen och Tema Genus.

Samverkan

Utgångspunkten för projektet är att initiera samverkan över institutionsgränser, samt samverkan mellan forskare och grundutbildare.

Anknytning till forskning och annan kunskap

Projektet är till sitt upplägg utformat för att forskare och forskningsbaserad kunskap ska nå ut och tillämpas i grundutbildning och i den vardagliga organiseringen av grundutbildning.

² Aktivitetsbundna kostnader som ansökan avser: 4) Arvode och 5) resor för inbjudna föredragshållare 6) övriga kostnader i samband med arrangemang av inspirationsdagarna

³ Ansökan avser även 7) kostnader för tryck och spridning av rapport